

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.
A kézdivásárhely városi és vidéki vadász-egyesület hivatalos közlönye.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.
Előfizetési árak: Egész évre 5 frt, félévre 2 frt 50 kr, negyedévre 1 fr 20 kr. — Egy eszám ára 5 kr. Községek, tanítók, iparosok és egyesületek, melyek egyenként, ha előfizetnek, 4 frtért kapják a lapot.

Felelős szerkesztő: Dobay János.
Kiadó-tulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

A lap szellemi részét illető közlemények, a szerkesztőséghez (Dobay János Kézdi-Vásárhelyi) intézendők.
Kiadóhivatal: K.-Vásárhelytől az ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájában, hová a hirdetések és előfizetési pénzek küldendők.

Aggasztó napok.

A pénzügyi bizottság jelentése ama törvényjavaslat tárgyában, melyet báró Bánffy miniszterelnök a gazdasági kiegyezés ideiglenes önálló rendezése tárgyában a képviselőház elé terjesztett, tárgyalás végett immár a t. ház előtt fekszik. A törvény elfogadását a nemzeti párt ahhoz a feltételhez kötötte, hogy a törvényben mondassék ki, hogy ama kormányrendeletek hatása, melyeket e törvény folytán ki kell bocsátani, csak 1898. decz. 31-ig tarthat és e napon megszűnik. Jóllehet a törvény ez intencziója a nemzeti párt módosítása nélkül is kétségtelen volt és törvényesen másképp magyarázni nem is lehetett, a szintén beleegyező miniszterelnök néhány megjegyzése után a pénzügyi bizottság csatlakozott a javaslatához. A nemzeti párt és a néppárt részéről tehát nem fenyegeti veszedelem a törvényjavaslatot.

Annál hangosabban vannak a függetlenségi párt körében, ott mindenkire fogat viasorgatnak, aki merészkedik más véleményben lenni és a nemzeti aspirációk és az 1867. XII. törvényezikk felett oly féltékenyen örködő gróf Apponyinak a legesekélyebb fontosságot sem tulajdonítják. Harmincz év óta követeli a füg-

getlenségi párt az önálló vámterületet, — mondják — a most kínálkozó alkalmat annak alkotmányos uton való kivására nem szabad elmulasztani. Még az agg államférfiu, Tisza Kálmán is hiába emelte fel intő szavát, a függetlenségi párt vért szagolt és bűnös kézzel nyul a legvégső eszközökhöz, a parlamenti terrorizmushoz.

Lukács László pénzügyminiszter is hiába figyelmeztet azokra a károokra és megrázkódásokra, melyeknek Magyarország egyelőre nem készített akezió által kitétetnek; sőt ellenkezőleg, szemére vetik világos, nyugodt és államférfiu bölcseségen alapuló fejtegetéseit és beszédéből akarják az egész javaslat leveréséhez a fegyvert kovácsolni.

A pénzügyminiszter beszédét, melylyel a vámterület közösségét védte, az ellenzéki sajtóban sokféleképpen megtámadták és sok lesz az atámadás is, melynek a parlamentben tette ki magát a miniszter. E körülmények azonban nem képesek a pénzügyminiszter beszédét kétes világításba állítani, beszédének igazságát és helytállót elhomályosítani. Ha kellemetlen is a teljes és kendőzetlen igazságot hallani, azért az igazság igazság marad.

Az az egy bizonyos és nines belátásos politikus, aki e nézet elől elzárkóz-

nék, hogy Magyarország a vámterület közösségére van utalva közgazdasági tekintetben és hogy a bankkérdésben a közösséget nem elutasítania, hanem arra törekednie kell. A külön magyar bank alásná Magyarország hitelképességét, kereskedelem és forgalom pangásba jutna és beláthatatlan válságok tarthatatlan helyzetbe döntenék az országot és az egész közgazdaságot. Az osztrák-magyar bankban elvesztenénk egy biztos és megbízható támaszt, anélkül, hogy ezzel szemben pótlást találjunk, ami egy nagy, beláthatatlan pénzügyi romlással egyenlő.

Mint földművelő államot megtámadna bennünket Amerika és főleg Oroszország heves versenye és elveszitenők egyetlen biztos és föltétlenül megbízható piacunkat, melyet ma még bírunk, elveszitenők a legesekélyebb kilátás nélkül valamely kivezető utra, amelyen értékesíthetjük nyers terményeinket. Magyarország határai sehol sincsenek érintkezésben más állammal, mint Ausztriával és csak délnek lenne szabad terünk gabonánk értékesítésére, tehát arra, ahonnan mi magunk hozzuk az olcsó gabonát.

Ha a gabonánk, marhánk, szóval nyersterményeink ellen — Marcheggen, Brucknál és Pragerhofnál felállítják a vámkorlátokat, akkor ez politikai tekin-

TÁRGZA.

Manó.

— Levéltörődék. —
Közlő: Bartalis János.
(Folytatás.)

Manóm pedig segítve lett. Még az apa maga busongott, még ő vigasztalta szerencsétlen fiát a levélben, az ő egyszerű őszjársával:

— Már, édes fiam, a fene egye meg a füledobját, én nem bánom; s ha örökre földüketje leszel, azt sem bánom, hogy a ménkü üssön bele, csak meg ne halj egyetlen magzatom. Dehogy sajnálom a boldog füleidtől a pénzt, hogy bujnak bele az ördög, ha olyan hitványak azok; de ha a kecskéimtől kellene megválnom, úgy sem hagynálak el ostoba fájdalomidban. Irj aztán, hogy jól befoltozták-e a füleidet, szerető apád Aron.

A pénz pedig a laura-berki multságban eluszott. A Zsuzsika tíz pörezió fagyaltalon alul szóba sem állt süket barátjával és imádójával. . . . Nehány hét múlva táncztanító, (alias: okleveles tánc- és illemtanár) ütötte fel sátorfáját a városban, s muzsafiak is irakoztak a nagyjelentőségű tanmester óráira.

Csak a Manó busult. Nem volt pénze. Pénz nélkül pedig sehol a világon nem lehet tánczolni muzsikaszó után. Útér Mihály, az illemtanár ur pedig minden egyébben illemtanár volt, csak a pénz dolgában nem.

Előre kellett fizetni mindenkinek, ki a táncz élvezetes titkaiba be akart hatolni.

Egy napon az a szenzációs hír futott végig közöttünk, hogy a bájos Zsuzsika, a grófné szobalánya is az illemtanár ur rendelkezése alá bocsátotta picziny lábait s a tandíjat le is fizette előre, az érdekes urnak.

Hamis volt a zuzád, barátom! Te találtad ki az ártatlan hazugságot a bunátikusán ábrándozó Manó ugrasztására.

És a Manó leugrott.

Alig birtuk nevetésünket elfojtani, mikor óra végén fölkeresett bennünket és siralmas képpel szólt:

— Hallottátok, hogy . . .

— A Zsuzsika beiratkozott, voltunk készek a felelettel.

— És hogy. . .

— Nines pénzed megint.

— Igaz. De nem volna-e fölösleges pár forintotok? Most, vagy soha, hogy kihuznátok a bajból; mert hát, tudjátok, a Zsuzsika kedvéért én is táncziskolába fogok járni. Megigérttem neki (Úgy hazudott a hunczfut, mintha könyvből olvasta volna.)

— Ha nines pénzed, hát kérj az apádtól, volt a felelet részünkről.

— Mit beszéltek? No, istenem, adna az apám az árva fejemnek, ha ezzel hurezokodnám a színe elő. Hej, nem minden hazugság sül el olyan jól, mint a multkori.

— Meggyógyult már a füled, kérdeztük erre komoly képpel, a mindenáron tánczolni akaró Manótól.

Az meg keservesen elnevette magát s bűnbánó képpel felelt:

— No hiszen!

— Hát, persze, oktondi. A számárfüleid kincsesbányát képviselnek tökfeden, ha okosan kinknázod azokat. Apád, ki oly hiszékeny, a

minek csak örülhetsz, messzi lakik; de egy neki való okos levél még egy tizezt közelebb hoz zsebedhez, ha tanácsunkat meghallgatod. Figyelj hát és eredj s a szerint cselekedjél — ostoba. . . .

. . . . Manó tánczolva távozott s néhány nap múlva az apja már olvasta levelében, hogy: az amputáció igen jól sikerült s a jó fiu füldebajait befoltozta az orvos. Igaz ugyan, hogy az arra való hártabört messzünnen, Resiczáról, a pergamengyárból kellett hozatni, (ott pedig köztudomás szerint tartós vasutisíneket gyártanak) de nem baj, mert hasznos. Most, jelenleg erjedés állott be a varrások szélein, a mi a beforradás biztos előjele. De mivel a forradáshoz megfelelő meleg szükségeltetik s hogy pedig az kifejlődjön, ahhoz hatlóerejű mozgás igényeltetik, tehát az az újabb recept, hogy: naponkint — zeneszó mellett — két órai táncz teendő meg a Manó által és hogy a keltő gőz kifejlődhessen — mely egyszersmind a sebeket behegeszteni — van hivatva — óránként egy-egy üveg budaikeserüviz fogyasztandó el, melyben már előre 50—50 dkgrm. arabikumikum oldatott föl. És a siker biztos, oly megjegyzéssel azonban, hogy míg a varrások megkegyedése be nem állt, a mi még nyolcz hónapot igényel (ennek az időnek fele sem volt már hátra a nagy szünidőig) — a fület vattával kell bedugni; és hogy a hallás az előtt nem is jön meg teljesen, stb.

Különb: biztos kilátása van év végén a kitűnő osztályzatra.

(Folyt. következik.)

telben minden esetre a függetlenségi párt elveinek teljesülését és megvalósulását jelenti, ámbár mellesleg szólva, nagyon sok függetlenségi párti politikust tudunk, akik az önálló vámterületet Magyarország legnagyobb csapásának vallják, de közgazdasági tekintetben a magyar mezőgazdaság romlását, a földtermények rosszabb értékesítését jelenti az, amely termények előállításának költségei az elért árral olyan arányba jönnek, amely a mezőgazdák magukat és az országot anyagilag elpusztítja és megsemmisíti.

Csak kötelességét teljesítette és lelkiismeretességének felelt meg Lukács pénzügyminiszter, midőn a következőkre rámutatott és az ország higgadt elemei ugyanolyan színekben látják a jövőt. Ezért nem gáncsolat érdemel, hanem az ország legjobbjainak elismerésére és hálájára tette magát érdemessé. Mert, ha a szélsőbalnak sikerülne Herostrates dicsőségét megszerezni, legalább lássukmi várreánk. Az országnak ismernie kell legközelebbi jövőjét és tudnia kell, mi történik vele és mit várhat.

Politikai hírek.

A képviselőház ülése.

Budapest, decz. 16. A mai ülésen, Blaskovits és Rakovszky zárbeszédei után, a ház általánosságban elfogadta a munkásokról szóló törvényjavaslatot. Most az önálló rendelkezésre vonatkozó javaslat került tárgyalás alá.

Pulszky Ágost előadó érdekes és hatásos beszédében fejtette ki annak politikai szükségességét, hogy a javaslat mentül előbb törvényerőre emelkedjék. Kimutatta továbbá, hogy az önálló vámterületnek tulajdonított előnyök részben felette illuzoriusak.

Kossuth Ferenc benyújtja az ismert határozati javaslatot és két óra hosszat tartott beszédében szól az önálló vámterület hasznáról.

A szabadelvű párt több kitűző tagja, köztük Hegedüs Sándor és Hegedüs Béla szólásra jelentkezett.

Budapest, decz. 16. A szabadelvűpártban támadt némi ellentét most teljesen elsimulván, a párt tömör összetartással, tökéletes egyetértéssel megy a most kezdődő parlamenti küzdelem elé, melyet a szélsőbal hecezendőkre olyan megfontolatlanul idéztek fel.

A szélsőbal fenyegetőzéseivel szemben a függetlenségi-párt egy része, megriadván a nagy felelősségtől, hajlandó volna meg nem akadályozni a provizorium elfogadását. Azonban a vezetők heves terrorizmust fejtenek ki, melylyel szemben a józanabb gondolkodásuk egyelőre mitsem tudnak tenni.

Budapest, decz. 17. A ház ma folytatta az önálló rendelkezésre vonatkozó előterjesztés tárgyalását.

Polezner Jenő a javaslat ellen beszélt.

Gr. Apponyi Albert két órai időre terjedő beszédében szólta a javaslat mellett.

Tüzetesen kifejti, hogy nagy hiba volt most kieroszakolni a vámterületi vitát, melyre ráérhetünk volna a végleges javaslatok előterjesztésénél.

Kijelenti egyébiránt, hogy ő, méltányos kiegyezés mellett, a közös vámterület híve.

Szorgos kutatás daczára, semmiféle aggodal-

mat nem talált, mely arra birhatná, hogy ne fogadják el a javaslatot.

Konstatálja, hogy 1898. január elsejétől kezdve, a mikorra a vámszerződés lejár, elvileg amugy is az önálló vámterület alapján fogunk állani.

De ez a körülmény nem zárja ki azt, hogy a kormány felhatalmaztassék, hogy májusig az új vámszerződés iránt egyezkedjék. Mert az 1867-iki törvény nem tiltja, hogy a külön vámterületről visszatérjünk a vámközösséghez; sőt a törvény szelleme most meg is követeli az ilyen eljárást, mivel az egyezkedések nem anyagi differenciák miatt hiúsultak meg, hanem azért, mert megakadt az osztrák parlamenti gépezet.

Politikai okokból nem tesz szemrehányást a szélsőbalnak az obstrukció miatt, de ő maga még sem csatlakozhatik ehhez a lépéshez.

Nem képes most elválasztani a kormány érdekét az ország érdekétől, — most, mikor odaát zürzavar van és mikor előtérbe lép Magyarországnak az a történelmi hivatása, hogy megvédje a dinasztia hatalmának rendíthetlenségét.

Hadd lássa Európa, hogy Magyarország szilárdan megáll, még akkor is, amikor a kísértés kelyhe ajkainál van.

Gr. Apponyi beszéde óriási hatású volt. A függetlenségi kivételével az egész ház tapsolt és éljenezte a szónokot, a kit a szabadelvű-pártiak is lelkesen üdvözöltek.

A függetlenségi körében feltűnő lehangolt-ság tapasztalható.

Apponyi után Bartha Ödön szólalt fel a javaslat ellen.

A községek neveiről szóló törvény.

Minden különös felhevülés és az ország közvéleményének tulságos kihívása nélkül szava ott meg a napokban a képviselőház egy törvényjavaslatot, mely a képviselőháznak magának becsületére válik, a javaslat szerzőjének pedig hervadhatlan érdemül kell felírni. Évtizedek óta mindegyik belügyminiszter kivétel nélkül belátta és ismételt hangszította annak szükséges voltát, hogy a legfontosabb lépést Magyarország nemzeti politikájában azzal a törvényes intézkedéssel kell tenni, mely szerint Magyarország helynevei magyarok legyenek és a magyar hivatalos neveket iratokban, okmányokban, könyvekben kivétel nélkül használni kelljen.

Attól féltek-e az elsőbbségi miniszterek, hogy a nemzetiségi kérdést forgásba hozzák, vagy teendőik sokasága miatt nem volt idejük ily irányú törvényjavaslat kidolgozására és a parlament elé terjesztésére? Elég az hozzá, hogy Perczel Dezső mostani belügyminiszternek lett fentartva, hogy erre a hazafias ténnyre vállalkozzák, jóllehet ő is ép oly nagy óvatossággal és körültekintéssel kezeli a nemzetiségi kérdést, mint legtöbb előde és daczára annak, hogy tárczájának teendői nemcsak nem apadnak, hanem majdnem hónapról-hónapra szaporodnak.

Csak szilárd, hazafias elhatározás kellett hozzá és annak bölcs megfontolása, hogy mint kelljen a dolog nyelét megfogni. És valóban okos kezdeményezése volt ez a miniszternek, amely ráteszi a koronát a sarkalatos nemzetiségi törvényre. És nagyon itt volt az ideje a törvény megalkotásának, mert sok magyar helynév ment már feledésbe és napról-napra több könyvet adtak a tanuló ifjúság kezébe, melyekből a magyar helynevek ki voltak irtva és ezek helyett olyan elnevezések olvashatók, melyek minden egyebet inkább, csak magyarok nem.

A nemzetiségek a javaslat tárgyalásakor részint nem jutottak szóhoz, részint hazafias módon egyetértettek a törvényvel. Csak az erdélyi szászok mozgolódtak a törvényjavaslat ellen, de mozgalmuknak nem volt magyarellenes jellege, hanem csak a történelmi jelleg megővására szorítottak.

a nemzetiségi álláspont előtérbe állítása nélkül. Mert nemzetiségi velleitásoknak sem a kormány, sem a képviselőház a legesekélyebb engedményt sem tehette volna, míg a történelmi ambícióknak a megengedhetőség teljes mértékben eleget tettek.

Az erdélyi szászok, hazafiasságuk hangsúlyozása mellett, történelmi emlékeik számára a képviselőháztól bizonyos kegyeletet kívántak és a képviselőház kész is volt kétségbe nem vont hazafiasságukat azzal honorálni, hogy a törvényjavaslat által követett cél vesélyeztetése nélkül a legnagyobb készséggel teljesítette kívánataikat. Az egész akciónak kiválóan magyar jellege volt ennek a magyar jellegnek legjobb akaratát és tudását szentelte a miniszter. Ezért marad Perczel Dezső e ténye a magyar nemzetiségi politikában feledhetetlen és utánzásra méltó.

Háromszék vármegye közigazgatási bizottságának üléséből.

(Vége.)

Közmunka, közlekedés.

Gyárfás Győző, kir. főmérnök havi jelentése szerint november hónapban közlekedési akadályok nem fordultak elő. A nyén-bodza-krásznai közút 48—49 km. szakaszán hegyomlás eltávolítására közmunka volt alkalmazva.

A törvényhatósági közutakra szállított fedanyag felülvizsgálata folytatódott teljesített s a hiányosnak talált szakaszokon a pótfelülvizsgálat is megtartott. Ennek folytán a leszámolás megtörténvén, az átvett 7157 kavicsshalomnak szerződéses értéke 29.302 frt 36 kr-ban állapított meg. A fedanyag beágyazása befejezéshez közeledett.

Az építési munkák közül felülvizsgáltattak a kézdívasárhely-szentlélek-kászoni közuton újból épített 3 darab műtárgy 996 frt 22 kr. kiviteli értékben. Ezen építkezéssel kapcsolatosan Szárazpatak község tagosítása folyamán kihasított vízlevezető árkok kiásása iránt a vármegye alispánjához előterjesztés tétetett.

Az 1896. évben végzett építési munkákra a jótállási időszak leteltével utófelülvizsgálatok tartattak.

Felülvizsgáltattak a szemerja-hídvég-baróthi közuton, az ársv. által elsodort Bölönpatakhíd helyébe épített ideiglenes híd.

Az aldoboly-bükszádi közuton a 27—28 km. szakaszon levő 42. számú Köröspatakhíd mellékének helyreállítása pótművetel szerint engedélyeztetett.

Bükszád községből a Bükszád-Bálványos vasút állomásához vezető összekötő közút építése folyamatban volt s a bűdös-bükszádi közút 28 km. szakaszán egy kettős utkaparóház építése a befedésig haladt, a mivel az építés erre az évre beszüntetett.

A brassó-otjozi állami közuton a fedanyag beágyazásteljes befejezést nyert. A jótállási határidő leteltével, a korábbi építkezések utófelülvizsgálata alapján, a biztosítékok kiutalványozása iránt intézkedés tétetett.

Az 88—89 km. szakaszon levő Otjozpatakhíd az u. n. Rákóczi hídnál a vasszerkezet szerelését a vállalkozó „Dunabius-Schoenichen-Hartmann egyesült hajó és gépgyár részvénytársaság”, Mühlflusz Náthán kir. segédmérnök művezetése mellett befejezte s az új vashíd, a kerékáthíró gyalogjárók behuzása után a közlekedésnek átadható. Az állami közuton levő Magyaróshegyi utkaparóház új padlózattal látottat el.

A folyó munkák közül felemlitem még, hogy a vármegyei szegény menház építése befejezést nyert, ugyszintén a vármegyei székháznál az átalakítási munkák.

A hídvégi új állami iskolát Vajna Lajos kir.

Gräf J. és T_{sa}

ségnek **ékszer, arany- és ezüst áruk nagy raktárát** is. (Brendorf.) — Új megrendelések, aranyozások, ezüstözések, javítások, metszések azonnal és olcsón. — Jutányos árak. Solid áruk, jótállás mellett.

ékszerészek, arany-és ezüstművesek Brassó Kapu-utca 3 sz. (Üzletvezető Gräf, ki több éven át, ez állásban volt a **Resch** Adolf cégnél.) Ajánlják a n. é. közön-

mérnök felülvizsgálta. Az erdői állami iskola munkái a vállalatnak átadottak. A hivatal főnöke, többek között a csik-szeredai honvédségi építkezéseket felülvizsgálta a kereskedelemügyi m. kir. miniszter megbízásából és résztvett a Commandó Halon-Góori iparvasut mintarendőri bejárásában.

Zalán Zalánpaták között viczinális közút kitérésével foglalkozott Szabó Károly kir. főmérnök. Felülvizsgáltatott a községhez Martonfalván és Oszdólán; Szászfaluban a róm. kath. templom helyreállítása, Eszterneken, Nagy-Ajtán az állami iskola-épületek helyreállítására felvételek tételtek s a közdi-vásárhelyi honvédségi lőszertár és laktanyánál felülvizsgálatok és felvételek történtek.

Ujdonságok.

— **Kitüntetett miniszterek.** A király Perzel Dezső belügyminiszternek, Wlassics Gyula közoktatásügyi miniszternek és Darányi Ignác földmiv. és közlekedési miniszternek az első osztályú vaskoronarendet adományozta. Az erre vonatkozó legfelsőbb kéziratot a hivatalos lap legközelebbi száma fogja közölni. A kitüntetett miniszterek kiváló érdemei s rendkívüli munkásságát, melyvel a kitüntetésre annyira rászolgáltak, ismeri az egész ország s így a legmagasabb helyről jövő elismerést bizonyára mindenütt örömmel fogadják.

— **Köszönet-nyilvánítás.** Az ezredéves országos kiállításban résztvevő kiállítóknak az összbíráló bizottság, illetőleg az egyes bíráló bizottságok által megítélt kiállítási érmek és oklevelek elkészítésénél, azokat szíves kiosztás végett már előzőleg a körületi bizottságokhoz leküldöttem, úgy, hogy a kiállítási érmeknek és okleveleknek ezen kiosztásával befejeződést nyer a kiállításnak ezen függőben maradt ügye is. Midőn a kiállítási munkálatok teljes befejeztével a körületi és helyi bizottságok működését is befejezettnek nyilvánítottam, egyúttal szintén köszönetemet fejezem ki, egy a körületi, mint a helyi bizottságoknak azon hazafias és buzgó közreműködésért, a melyvel engem a kiállítás rendezése körül annyi odaadással támogatni szívesek voltak. Budapesten, 1897. évi november hó 2-án. A miniszter helyett: Vörös s. k. államtitkár.

— **A kaszinó estéje.** A közdivásárhelyi kaszinó karácsony harmadnapj tankestélye ez idén rendkívül sikerültnek ígérkezik. Legalább erre vall az a szokatlanul nagy érdeklődés, a melyet az este iránt a közönség tanúsít, meg az a páratlan buzgóság, a melyvel a rendezőség, élén Bodor Ferencz dr. elnökkel és Kállay Alajos meg Vargha Béla al-elnökökkel, a mulatság érdekében dolgozik. A táncot pompás háverseny programm előzi meg. Ennek minden egyes pontja egy-egy finomság lesz az estének. Mivel erről a napokban szétküldendő meghívók amugy is tanuskodni fognak, itt csak még azt említi meg, hogy a mulatságon — mint halljuk — nemesak Közdivásárhelynek, de a környéknek elite publikuma is megjelenik.

— **Időjárásunk** hova tovább, mind enyhébbé válik, úgy, hogy utóbbi napokban már éjjelenként sem száll a hőmérő higánya a fagypontra alá. Az időjárás napok óta borult, ködös s a legnagyobb mértékben kellemetlen és egészségtelen is. Ha a mi tapasztalt időjárásunk jóslata nem esik, a hó 21-ke után pár nap alatt a hó lecsúsz a tél beköszönt.

— **Nyugalomba vonuló tisztviselő.** Vargha József városi főjegyző, ki csaknem egy féléves ideig szolgálta Közdivásárhely városát — benyújtotta nyugdíjaztatása iránti kérvényét. A nyugdíj választmány már foglalkozott ezen kérdéssel s a maga részéről a nyugdíj alap terhére eső részt kiutaltványozta. A tanács pedig előterjesztést tett, hogy a nyugdíj alaptól kiadható 384 frtot a városi pénztárból 800 frtra egészítse ki, mert egy olyan tisztviselő, ki 43 évig szolgálta tisztességgel s becsülettel a várost, méltán megérdemli, hogy öreg napjaira jóléte s kényelme biztosítva legyen.

Rövid hírek.

— **Amerikában** most olyan automatakat alkalmaznak, melyeken egy bajtó kerék van. Ha ezt valaki egy ideig forgatja, a gép apró pénzdarabokkal jutalmazza meg a munkát. Természetesen az így nyert erőt felhasználják. — **Óriás csecsemő.** Belgium egyik falujában egy asszony 21 fontos csecsemőt szült. Szakértők azt állítják, hogy ez a legnagyobb testsúly, melyet csecsemőnél eddig megállapítottak. — **Megkerült postasikkasztó.** Herzog Miksa postatisztet, ki 5263 frt 79 elemelt, Pozsony-

Szentgyörgyön elfogták. — **Legnagyobb életbiztosítást** egy Havemeyer Thes nevű amerikai ember csinált, ki egyszerű díj fejében 1 millió 521.960 frtot fizetett a the Mutual biztosító intézetpél. — **Talált kincs.** Adakaleh, szigeten a katonai régi vár folyosón nagy edényben egész tömeg aranypénzt találtak, a mi a szegény szigetlakókat valóságos lázba ejtette; most mindenfelé ásnak a szigeten és kutatnak a régi basák kincsei után. A katonai parancsnok a leletet lefogalta és beszolgáltatja majd illetékes helyre. — **Ágyu-szörnyeteg.** A világ legnagyobb ágyuját közelebb helyezik el New-Yorkban, ahol a kikötő védelme lesz a földadata; 50 láb hosszú és 5 lábnyi az átmérője; 40 centiméteres kaliberű. Lövegei 2350 font nehezek, 1100 font löporral sütik el és 16 angol mérföldnyire visz. Körülbelül 700,000 koronába került és kétszer annyiba a talapzata, a megerősítése. Semmiféle páncélos hajó nem állhat ellen lövegeinek, — ha eltalálják. — **Új petroleumforrások.** Kaliforniában, mely egykor aranybőségéről volt nevezetes, újabb hatalmas petroleumforrásokat fedeztek föl, melyeket a geológusok véleményei szerint évtizedeken át sem fognak kimeríteni. A petroleumot Kaliforniában, hol nincsen szén és azt nagy költséggel Pennsylvániából szállítják, gyártelepek és gépek fűtésére használják. — **Lelkiismeretlen orvos.** Bécsben ma le tartóztatták Szöcs József volt katonai-orvost, aki egy fiatal leányon tiltott operációt végzett, hogy a leány ballépésének következményeit elhárítsa. Szöcs 61 éves és egyizben már hasonló vétség miatt felelnie kellett a bíróságnak. A leányt és egy asszonyt, ki a közvetítő szerepét játszotta, szintén elfogták. — **32 gyermek anyja.** Schwar Lőrincz egri bornagykereskedőnek kocsiha kellemes meglepetésben részesült ma: felesége hármas ikreket szült. A szegény asszonynak nagyon is kijutott az isten áldásából, mert már többször szült ikreket, úgy, hogy az aránylag fiatal asszony már 32 gyermeket szült. Szerencsére szegény embereknek, hogy nem mind él.

— **A gyermekbetegségek elterjedéseinek** megátalhatása abban rejlik, hogy a gyermek oly edzett és erős ellenálló képességet kifejtő szervezettel bírjon, mely a baj csíráját fejlődni nem engedi. Különféle ezt előző gyógyszerkészítmények vannak forgalomban, de általánosan tudott dolog, hogy csak egyetlen szer létezik, mely a hozzá fűzött várakozásnak minden tekintetben megfelel; s ez szer a csukamájolaj. A gyermekek a közönsséges csukamájolaj bevitelétől undorodnak, s ezért nagyon házagpótló a Zoltán-féle csukamájolaj, melynek sem íze, sem kellemetlen szaga nincs s gyermekek, valamint felnőttek szívesen veszik be. Főraktár a Zoltán Béla gyógyszerüzében, Budapest, V. Nagykörönd-utca 23. sz., hol üvegenként 1 frtot kapható.

— **Magyar arckép-bélyegek.** Harmincz különféle színben, gyönyörűen kiállított arcképecske áll előttünk; történelmünk, irodalmunk és művészetünk legkiemelkedőbb alakjainak az arcképei. Olyanok ezek az arcképek, mint a levélbélyegek, csak a ezőljük más. A gyermekek s a magyar ifjúság, de még a nagyok gyönyörködésére s okulására is vannak száma. Minden bélyegen az arckép mellett ott látjuk a születés helyét, évét és napját és egyéb kronologikus adatokat, a keret pedig, a melybe az arckép bele van illesztve, a karakterét, a korát, jellemzi annak, a kit ez a bélyeg megörökít. Eddig a következő 30 bélyeg-arckép jelent meg: Árpád, Szent István, IV. Béla, Nagy Lajos, Hunyadi János, Mátyás, Kinizsi, II. Rákóczy Ferencz, Dobó István, Zrínyi Miklós gróf, Bethlen Gábor, Pázmány Péter, Boesky István, Werbőczy, Tinódy, Széchenyi, Kosuth L., Deák, Andrássy Gyula gróf, Eötvös, Petőfi, Kölcsey, Vörösmarty, Arany János, Kisfaludy Károly I. Ferencz József Magyarország apostoli királya. Erzsébet királyné, Liszt Ferencz, Jókai Mór, Munkácsy Mihály. Ezután minden hónapban 10 bélyeg-arckép jelenik meg. Egy-egy bélyeg ára 1 krajczár, az album felvászonkötésben 60 kr., egész vászonkötésben 90 kr. Kiadja Wiesner J. Budapesten Eötvös-u. 46.

— **A Magyar Hirlapról.** A „Magyar Hirlap” első és legnagyobb célja az, hogy a magyar műveltséget terjessze s erősítse. Politikája ennél fogva mindenekelőtt magyar. Mindent tesz a magyarsáért és nem alkuszik e részben senkivel sem. A „Magyar Hirlap” pártokon kívüli újság. Iránya teljesen független, de nem a közjogi ellenzék felfogása szerint, hanem politikailag teljesen szabad, le nem kö-

tott gondolkodás szerint. Ilyen módon külön áll a „Magyar Hirlap”; külön és együtt a radikális és szabadelvű közvéleménnyel. A kormány kormányoz, a hogy tud, az ellenzék támad, a hogy az ereje bírja; a „Magyar Hirlap” pedig ellenérzi mindkettőt, a közügy javának a szempontjából. Demokrácia! Ez a „Magyar Hirlap” jelszava, vezető gondolata. Szépirodalmi közleményei egyetlen egy lapnak sinesenek oly bőséggel és oly változatos, kiváló forrásokból, mint a „Magyar Hirlap”-nak. A magyar szépirodalom első férfja, Jókai Mór, a „Magyar Hirlap” számára írja legszebb műveit s legközelebbi rendkívül érdekes eredeti új regényt is közöl tőle a „Magyar Hirlap”. Kívüle a legjobb erők látják el a társzarovatot és a regényesarnokot, a melyet könyvalakban bocsát közre a lap. A magyar társadalom minden érdekes eseményéről beszámol a „Magyar Hirlap”, a melynek erre a célra Társaság czimrel külön rovata van. Egyéb rovatai is rendkívül gazdagok, megbízhatók, tárgyilagosságok. A „Magyar Hirlap” a következő szezonban a szabadságharc jubileumára érdekes és nagybecsű megírptéssel kedveskedik közönségének. A karácsonyi album, a mely évente irodalmi esemény szokott lenni, már jórésben készen van. Az idei karácsonyi album, a melyet ismét Fenyő Sándor szerkeszt, nem kvartalakunak készül, mint a régié volt, hanem nagy oktavakunak. Így olyan lesz a maga 200 oldalával, mint egy teljes könyv. Jókai Mór, mindnyájunk dédelgetettje, egyikét írja meg az album számára az ő legszebb dolgozatainak. Ezekon kívül még száz híres író műve lesz. Mindez művészien illusztrálva. Márk, Linek, Brod, Lakos stb. adják a remek illusztrációkat. Az Év krónikája és a Probléma az idei karácsonyi albumban is szerepel. Az előbbi pompás, mulattató karrikatúrákkal lesz tele. Az előfizetők még karácsony előtt megkapják a gyönyörű albumot, a melynek az előállítása jóformán többre kerül, mint a mennyit a Magyar Hirlap egy havi előfizetési ára kitesz. A „Magyar Hirlap” ezenkívül más kedvezményekben is részesíti előfizetőit. A „Kis Világ” czimű képes heti gyermeklapot negyedévenként 50 krajczárjával kapják; az „Évszak”, czimű gazdag tartalmu, gyönyörűen illusztrált dívatlapot pedig féláron, negyedévenként 65 krajczárjával. A szerkesztői üzenetek rovatában az előfizetőinek díjmentes ad a lap felvilágosítást minden kérdésben, a mely őket érdekl. Az újonnan belépő előfizetőnek díjmentesen küldi meg a Magyar Hirlap Jókai Mórnak, a magyar irodalom atyámasterének, október elsejétől fogva a Magyar Hirlapban megjelent távezit. A „Két ur szolgálja”, valamint „Nimba” czimű szerföltött érdekes regények eddig megjelent folytatásait díjmentesen kapják meg az új előfizetők. A Magyar Hirlapra bármely naptól kezdve lehet előfizetni. Az előfizetési árak a következők: Egész évre 14 frt. Fél évre 7 frt. Negyed évre 3 frt 50 kr. Egy hóra 1 frt 20 kr. A Magyar Hirlap kiadóhivatala Budapest, V., Honvéd-utca 4. szám alatt van. Mutatványszámot kívánatra bárkinek küld a kiadóhivatal.

Nyiltér. *)

Selyemdamasztok 65 król. 14 frt krig méterenként — valamint fekete, fehér, színes Henneberg-selyem 35 król 14 frt 65 krig méterenként, sima csikos, kockázott, mintázott, damaszt s. a. t. (mintegy 240 különböző minőség, 2000 szín és mintázatban s. a. t. a megrendelt áru postabár és vámentesen a házhoz szállítva mintákat postafordultával küld Henneberg (cs. és k. udvariaszállító) selyemgyára Zürichben. Svájcba czimzett levelekre 10 kros, levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven írt megrendelések pontosan elintéztetnek. 7. 5-6.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves háziszor ellentáll az idő megpróbáltatásának, mert már több mint 27 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmaztatik köszvényél, csuznál, tag-szagattasánál és meghűléseknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziszor, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatossá legyünk, mert több kisebbbértékű utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter csejegyzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.

RICHTER F. AD. és társa, cs. és kir. udvari szállítók, RUDOLSTADT.

*E rovat alatt közöltéért felelősséget nem vállal szerk

A jövő világító anyaga.

„Electra“ gázfejlesztők és világító készülékek.

Felülmul minden eddigi világító szert, fénye a vilánnal azonos ugyan, de sokkal kellemesebben hat a szemre. Egy „Electra“ gázfejlesztő minden készülékkel felszerelve 100—120 frtba kerül; a kezelés egyszerűsége, valamint a világítás olcsósága, ugyanis egy 80 gyertya fényű láng óránként 1 krajczárba kerül, reményt nyújt arra, hogy mihamarább kiszorít minden más világító anyagot.

A világítás megtekinthető, valamint úgy magyarázattal, mint költségvetéssel készséggel szolgálnak.

SOLYMOSY ÉS KOSCH GÉPGYÁROSOK

hid utcai letében. K. oszvárt, hol az erdélyi részek kizárólagos elosztóhelye és főraktára, van valamint főraktára és kizáró hely

HL FRICITIONLESS

a legjobb töm. sűrítőnek,

Készü faszíjkorongoknak.

Czudasági gépekben állandó kiállítás, malom berendezések, olaj magpörkölők és sajtoló gépek, saját gyártmányú ekek, legnagyobb választék technikai cikkekben, asbest, ruggyantalapok, zsinorok, tömők, gyűrűk, gépszijak, gép-olaj és minden a gép kezeléshez szükséges asványi cikkek, továbbá gazdasági eszközök, terményzsak, vízmentes ponyva, kovács, lakatos és asztalos szerszámok és konyhaszerek.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

207 2—*

A brassói portland cement-gyár

ajánlja legkitünőbb

* PORTLAND CEMENTJÉT *

felelősség mellett folyton egyenlő és teljesen megbízható minőségben, bármely vasuti állomáshoz szállítva, a legolcsóbb árban.

Kézdi-Vásárhelyt kapható: K. Csizsár József úrnál, S.-Szent-Györgyön: Ferencz Lajos és Császár Gyula úraknál.

22 47—48

Csak fiatal embereket

188 4—30.

érdekelhet tudni, hogy a

— párisi Dr. BOITON —
Injectio Oriental

már néhány napi használat után elmulasztja még a legrégibb bántalmakat is, főleg tehát santal olaj vagy copaiba balzsammal kísérletezni, mert ezek csak a gyomrot rontják és a bajt nem gyógyítják meg.

1 üveg Boiton Injectio ára 1 forint.

Magyarországi főraktár:

Zoltán Béla gyógyszerész Budapesti,
V., Nagykorona-utca 23. (Széchenyi-tér sarkán.)

Kapható minden nagyobb gyógyszerárban.

Postai megrendelések címe:

Zoltán gyógyszerész Budapest.

A „THE GRESHAM“ ANGOL ÉLETBIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG

Londonban

(alapított: 1848. évben)

folyó évi szeptember hó 1-étől kezdve életbe léptette az új

Jelzálog-kölesön biztosítási módozatot,

a mely lehetővé teszi minden föld, vagy házbirtokosnak, a kinek ingatlama jelzálog-kölesönnel van terhelve, hogy egy ilyen jelzálog-kölesön biztosítás megkötése által, csekély díj fizetés ellenében családjának azon kedvezményt biztosítsa, hogy azon esetben, ha ő a kölesön törlesztési időtartama alatt bármikor meghalna, a jelzálog-kölesönnel megterhelt birtoka **tehermentesen** maradjon a családnak.

Ilyen jelzálog-kölesön biztosítás megkötése által egy igen csekély évi díj ellenében azon kötelezettséget vállalja magára a társulat, hogy a szerződő félnek a kölesön-törlesztési időtartamon belül **bármikor** beálló halálakor, a birtokot még terhelő jelzálog-kölesön összeget az illető kölesönadó pénztintézetnek **azonnal** visszafizeti és a családot a **tehermentes** birtok élvezetébe juttatja.

Ezen biztosításnak megkötésénél teljesen mindegy, hogy a kölesön mostani avagy régibb keletű, mivel az évi díj csak a **még hátralevő** időtartam alapján számítatik.

A feltételek világosak és mindenki által könnyen megérthetők. — A felvételi eljárás semmiféle nehézséggel nem jár.

Részletes fölvilágosításokkal szolgál:

a „The Gresham“ angol biztosító társaság

Jelzálog-kölesön osztályának erdélyrészi vezérképviselője

Szepessy Lajos,

Kolozsvárt, Trencséntér 1 sz., (saját ház.)

(162) 11—12

Ny. Ifj. Jancsó Mózesnél K.-Vásárhelyen

Van szerencsém úgy a helybeli, mint vidéki t. közönség szíves tudomására adni, hogy Kézdivásárhelytől a Nemzeti szálló 1 szám alatt szeptember hó 5-től kezdve

ÁLLANDÓ FOGGYÓGYÁSZATI TERMET

nyitottam, a hol a foggyógyászat körébe vágó minden műveletet úgy operatív, mint technikai ágbán elvállalok.

Rendelés minden vasárnap reggeltől estig Kézdi-Vásárhelyen. Sürgős esetekben más napokon Kovásznán.

Dr. Morvay István

25 30—* egyetem- és orvos-tudor, fog- és szájbetegségek speciálístája

Nagybani

bor-elárusítás.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönségnek tudomására hozni, hogy a kézdivásárhelyi takarékpénztár pincehelyiségéből a legjobb tiszta minőségű borokat kiáruljuk és pedig hetenként vasárnap, szerdán, esütőtől és szombat napokon délelőtt 8 órától déli 12 óráig. Hektóliterenként 28 frtól fölfele. Több hordó vételénél árkedvezmény.

Értekezhetni Dávid Gyula és Zsigmond Gergely kereskedőknél K.-Vásárhelyt.

(208 2—6)

KARACSONYI

AJANDEKOK!

A kik meglepetésül jó olcsón akarnak, azokkal tisztelettel tudatom, hogy 13 év óta fennálló üzletemben nagyon jutányos árban feltalálhatók: üveg-, porcellán-, konyhaedények, petroleum-lámpák, fűszerek, gyermekjátékok és diszmiaruk, szóval minden oly kellek, melyek egyfelől a házi szükséglethez és konyha berendezéshez tartoznak, másfelől pedig igen alkalmas ajándék-tárgyak.

Tekintettel a közelgő karácsonyi ünnepekre — szülőkre nézve különösen fontos, hogy hol szerezzék be gyermekeiknek azon ajándékokat, melyekkel meglepni akarják s azért különösen figyelemre méltó az én gazdaságon berendezett

gyermekjátékszer * * *

*** * * raktáram**

melyben nagyon csinos s örömet keltő meglepetésekre nagyon alkalmas tárgyak találhatók.

Fenti minden egyes árucikkemet jó forrásból s nagy mennyiségben szerezttem be; azért kérem üzletem szíves megtekintését, hogy az árak olcsóságáról meggyőződhetessék.

Kitűnő tisztelettel

Jancsó Gyula,

kereskedő K.-Vásárhelyt.

201 8—**